

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาชีวประวัติและผลงานด้านภาพและวรรณกรรมของ ประยูร จรรยาวงษ์ เพื่อให้เข้าใจต่อชีวิตของเขาในด้าน กำเนิด การศึกษา การงาน การเขียนภาพ ตลอดจนผลงานวรรณกรรม พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลงานการเขียนภาพและวรรณกรรมของเขาในด้าน จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ภาพล้อและภาพการ์ตูน ตลอดจนรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์

ในการศึกษาใช้วิธีค้นคว้าจาก หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ เอกสารอื่น ๆ และต้นฉบับ ภาพล้อ ภาพการ์ตูนต่าง ๆ รวบรวมผลงานของประยูร จรรยาวงษ์ ทั้งหมดที่ได้ตีพิมพ์แล้ว พร้อมทั้งเขียนรายการบรรณานุกรมของบทความและบรรณนิทัศน์หนังสือ สัมภาษณ์ประยูร จรรยาวงษ์ และผู้ที่ใกล้ชิดตลอดจนปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการสร้างตารางวิเคราะห์ในด้าน จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ภาพล้อหรือภาพการ์ตูน รูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์โดยเขียนเป็นความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาพล้อการเมืองและสังคม ได้นำภาพต้นฉบับเท่าที่มีอยู่มาเรียงลำดับปี พ.ศ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488-2520 แล้วจัดกลุ่มตามยุคสมัยของนายกรัฐมนตรีได้แก่ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จอมพลถนอม กิตติขจร นายสัญญา ธรรมศักดิ์ มรว.เสนีย์ ปราโมช มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และนายธานินทร์ กรัยวิเชียร ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีสำรวจแล้วคัดเลือกภาพที่เด่น ๆ ในยุคสมัยนั้น ๆ จากที่ได้สุ่มตัวอย่างภาพแต่ละยุคแต่ละสมัยโดยวิธีทางสถิติ ด้านภาพการ์ตูนเรื่องยาวใช้วิธีการทางสถิติจับสลากแบบที่ต้องการจากทุกเรื่องที่ประยูร จรรยาวงษ์ได้เขียนไว้และด้านภาพการ์ตูนเบ็ดเตล็ดใช้วิธีการทางสถิติจับสลาก สุ่มคอลัมน์ที่ต้องการ เมื่อคัดเลือกผลงานทั้ง 3 ประเภทได้แล้ว จึงนำมาบรรยายเป็นความเรียงตามหัวเรื่องตารางวิเคราะห์แต่ละประเภทที่สร้างไว้แล้ว

สรุปผลการค้นคว้าและวิจัย

ชีวประวัติและผลงานด้านภาพและวรรณกรรมของประยูร จรรยาวงษ์ จากผลการค้นคว้าวิจัยสรุปได้ว่า

ทางการศึกษา ประยูร จรรยาวงษ์ จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่แปดจากโรงเรียนวัดเบญจมบพิตร โดยที่ไม่เคยผ่านโรงเรียนทางด้านศิลปะที่ไหนมาเลย แต่ด้วยความเพียรพยายามและใจรักในการเขียนภาพการ์ตูนด้วยตนเองตั้งแต่เริ่มเรียนจนกระทั่งปิด เป็นอาชีพได้อย่างมั่นคงและประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงทั้งภายในและภายนอกประเทศด้วยรางวัลชนะเลิศประกวดการ์ตูนสันติภาพที่นครนิวยอร์ก เมื่อปี พ.ศ. 2503 และได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขานักหนังสือพิมพ์เมื่อ ปี พ.ศ. 2514 ตลอดระยะเวลายาวนานประมาณ 40 กว่าปี (พ.ศ. 2481-2520) ผลงานของเขามีมากมายทั้งภาพเขียนและบทความจากที่สำรวจมีภาพล้อและภาพการ์ตูนมากกว่า 37,516 ภาพ เขียนบทความรวมวาทภาพประกอบมากกว่า 2,231 บทความ และเขียนเฉพาะบทความเท่าที่ค้นได้อีก 441 บทความ

ผลของการวิเคราะห์ผลงาน ด้านจุดมุ่งหมายเป็นการล้อเลียน เสียดสี การเมือง และสังคม ให้ความจริงใจและความเปลือยเปลือยอยู่ในขั้นที่เยี่ยม ด้านเนื้อหาสาระเป็นการส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกรักชาติ ความรู้สึกรับผิดชอบสังคม เน้นเรื่องการเสียสละเพื่อส่วนรวมถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ใช้สำนวนภาษาพื้นบ้านเข้าใจง่ายอยู่ในขั้นดี ด้านภาพเป็นภาพกึ่งการ์ตูนกึ่งภาพเหมือน แต่ส่วนใหญ่เขียนภาพการ์ตูนสำหรับผู้ใหญ่มากกว่าสำหรับเด็ก โดยที่ภาพเขียนของเขามีลักษณะของการริเริ่มสร้างสรรค์ในรูปแบบของตนเองอย่างเด่นชัด ด้านรูปแบบและคุณภาพการพิมพ์อยู่ในขั้นพอใจ ทั้งนี้เนื่องจากผลงานส่วนใหญ่ที่พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร มีทั้งลายมือและตัวพิมพ์

ประยูร จรรยาวงษ์ ยึดหลักในการดำเนินชีวิตละเว้นความชั่ว ทำในสิ่งที่ควรทำ และมีเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ แต่ "รักต้องฆ่า" กับสัตว์เลี้ยง เป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันพร้อมอยู่เสมอที่จะสนทนาปราศรัยกับใครก็ได้ที่ยินดีจะพูดกับเขา ประยูร จรรยาวงษ์ ชอบถ่อมตัว ไม่ชอบแสดงตัวในที่สาธารณะให้ใครรู้จัก หลีกเลี้ยงการโฆษณาตนเองทุกประเภท มีความทะนงใน-

ตัวเองและมีจิตใจเป็นอิสระ เขาไม่ยอมผูกพันกับหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งโดยเฉพาะ หากเขียนการ์ตูนและภาพล้อให้หนังสือพิมพ์หลายฉบับตามใจชอบ งานสร้างสรรค์ของเขาจะยังคงมีต่อไปทั้งชีวิตและผลงานต่าง ๆ ที่เขาได้สร้างไว้นับได้ว่าเป็นบุคคลที่สมควรอย่างยิ่งที่ได้รับการยกย่อง เป็นนักหนังสือพิมพ์และนักศิลปะตัวอย่างทั้งด้านชีวิตจริงและผลงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ถึงแม้ผลงานส่วนใหญ่ของประยูร จรรย์วาทษ์ เขียนให้ผู้ใหญ่อ่านมากกว่าเด็ก แต่สำหรับการ์ตูนเรื่องยาวทั้งภาพการ์ตูนและการดำเนินเรื่องเด็ก ๆ ระดับมัธยมตอนต้นก็สามารถอ่านเข้าใจได้ และเรื่องส่วนใหญ่ได้มาจากนิทานไทย ทำให้เด็กไทยได้รู้จักนิทานไทยที่ดี ๆ ซึ่งยังมีอีกมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอความคิดเห็น ขอให้ประยูร จรรย์วาทษ์ ได้เขียนการ์ตูนเรื่องยาวโดยนำนิทานไทยมาเขียนในลักษณะการ์ตูนลีเก ตามแนวที่ถนัด จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มซึ่งจะดีกว่า การตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ซึ่งถึงแม้จะดีในแง่ที่แพร่หลายผู้อ่านได้ง่ายและกว้างขวาง แต่ผู้อ่านบางครั้งขาดความต่อเนื่องในการติดตาม หรือนำการ์ตูนเรื่องยาวที่เคยตีพิมพ์แล้วในหนังสือพิมพ์ รวบรวมตัดต่อให้เรื่องกระชับรัดกุมจัดพิมพ์เป็นเล่ม เช่น เรื่องแก้วหน้าม้า โสนน้อยเรือนงาม สังข์ทอง พระรถเมรี ปลายทอง เป็นต้น เพื่อที่เด็กไทยรุ่นต่อไปจะได้มีหนังสือการ์ตูนที่ดีมีคุณค่าได้อ่านด้วยความเพลิดเพลินและเป็นการช่วยกันรักษานิทานไทยไว้

สำหรับภาพล้อการเมืองและสังคม ควรจะได้รวบรวมภาพต้นฉบับและภาพที่ตีพิมพ์แล้ว แต่ไม่ปรากฏต้นฉบับมารวบรวมจัดพิมพ์เป็นเล่มพร้อมทั้งเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละภาพแบ่งตามสมัยนายกรัฐมนตรีแต่ละท่าน หรือตามยุคต่าง ๆ ตามที่ประยูร จรรย์วาทษ์ ได้เคยเขียนไว้ในภาพล้อ

หอสมุดแห่งชาติควรมีโครงการบันทึกภาพล้อการเมืองและสังคม ภาพการ์ตูนเรื่องยาว และบทความเบ็ดเตล็ดของประยูร จรรย์วาทษ์ ไว้ในรูปของไมโครฟิล์มเพราะนับวันสิ่งพิมพ์เหล่านี้จะเหลือกรอบขาดหายไป นอกจากนี้ภาพล้อต้นฉบับของเขาจำนวนมากได้สูญหายไป แต่ก็เป็นที่น่ายินดีที่ขณะนี้ หน่วยงานและวิเคราะห์ ธนาคารศรีนคร ได้ถ่ายสำเนาภาพล้อการเมืองและสังคม ของประยูร จรรย์วาทษ์ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 จนถึงปัจจุบัน (2521)

ตลอดจนนักเขียนภาพลัทธิการเมืองคนอื่น ๆ ไว้เป็นจำนวนมากกว่า 50 เล่ม ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอความเห็นว่ถ้าหน่วยศึกษาและวิเคราะห์จะถ่ายสำเนาภาพลัทธิย้อนหลังขึ้นไปโดยค้นห้ถึงภาพลัทธิภาพแรกของเมืองไทยได้แล้วจะเป็นแหล่งอ้างอิงอย่างค้ต่อไปในอนาคต เพราะภาพลัทธิเหล่านี้เปรียบเสมือนการบันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ทั้งทางการเมืองและสังคมในขณะนั้น

ชีวประวัติของบุคคลสำคัญ ๆ ของไทยยังมีอีกมากที่ยังไม่ได้มีการศึกษาค้นคว้ารวบรวมอย่างจริงจังของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงวรรณกรรมและภาพของเมืองไทย ชิวประวัติของบุคคลต่าง ๆ จะเป็นตัวอย่างให้อนุชนรุ่นหลังได้ทราบถึงความมานะ ความเพียรพยายาม ความบากบั่นอุทิศหาอะไรจึงจะประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยคิดว่ายังมีชีวประวัติของบุคคลสำคัญในอาชีพต่าง ๆ อีกมากที่น่าจะนำมาศึกษาค้นคว้า เช่น เหม เวชกร จิตรกรเอกของไทยอีกคนหนึ่งที่ท่านล่วงลับไปแล้ว ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอไว้ต่อผู้ที่จะทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย